

Барча муқаддас китобларда келган ҳукм

19:00 / 01 октябрь 612

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қиласы:

وَالْعَيْنَ بِالنَّفْسِ الْنَّفْسَ أَنَّ فِيهَا عَلَيْهِمْ وَكُثُبَنَا

وَالسِّنَّ بِالْأَذْنِ وَالْأَذْنَ بِالْأَنْفِ وَالْأَنْفَ بِالْعَيْنِ

فَهُوَ بِهِ تَصَدَّقَ فَمَنْ قِصَاصُ وَالْجُرُوحَ بِالسِّنِ

هُمْ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْزَلَ اللَّهُ بِمَا يَحْكُمُ لَمْ وَمَنْ لَهُ كَفَارَةٌ

الظَّالِمُونَ ٤٥

«Унда уларга: жонга жон, күзга күз, бурунга бурун, қулоққа қулоқ, тишга тиш ва жароҳатларда қасос фарз қилдик. Ким у(қасос)ни садақа қилиб юборса, бу унга каффоротдир. Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар золимлардир» (Моида сураси, 45-оят).

Яъни, биз Тавротда яхудийларга жиноятчилардан қасос олишни вожиб, деб ёздик. Жонга жон, яъни одам ўлдирганинг ўзи ҳам ўлдирилади. Күзга күз, яъни бироннинг кўзини кўр қилгандан унинг ҳам кўзини кўр қилиш ила қасос олинади. Бурун, қулоқ, тиш ва бошқа аъзолар, шунингдек, етган жароҳатлар учун ҳам шунга ўхшатиб қасос олинади.

Ушбу ҳукм Ислом шариатида ҳам ўзгартирилмасдан, қабул қилинган.

«Ким у(қасос)ни садақа қилиб юборса, бу унга каффоротдир».

Яъни, гуноҳларининг кечирилишига сабабдир.

«Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар золимлардир».

Кейинги оятда эса Тавротдан кейин келган пайғамбар ва китоб ҳақида сўз кетади:

إِنَّ يَدَيْهِ بَيْنَ لَمَّا مُصَدِّقًا مَرْيَمَ ابْنَ بِيْسَىءَ اثْرِهِمْ عَلَىٰ وَقَفَيْنَا

يَدَيْهِ بَيْنَ لَمَّا وَمُصَدِّقًا وَنُورٌ هُدَىٰ فِيهِ الْإِنْجِيلُ وَأَتَيْنَاهُ التَّوْرَةَ

لِلْمُتَّقِينَ وَمَوْعِظَةٌ وَهُدَىٰ التَّوْرَةَ مِنَ

٤٦

«Изларидан Ийсо ибн Марямни ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи қилиб юбордик. Унга ичида ҳидоят ва нур бўлган Инжилни ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи ҳамда тақводорлар учун ҳидоят ва мавъиза қилиб бердик» (Моида сураси, 46-оят).

Яъни, «Яҳудийларнинг пайғамбарлари изидан Ийсо ибн Марямни пайғамбар қилиб юбордик», – дейди Аллоҳ таоло. Ийсо ибн Марям алайҳиссалом ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи бўлиб келганлар. Аллоҳ таоло у зотга Инжил китобини берган.

«...ичида ҳидоят ва нур бўлган...»

Инжилда ҳам кишиларга тўғри йўлни кўрсатувчи ҳидоят ва уларга икки дунё саодат йўлларини ёритувчи нур бор.

«...ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи...»

Яъни, Инжил Таврот орқали жорий бўлган шариатга баъзи ўзгаришлар киритган, холос. Шу билан бирга:

«...тақводорлар учун ҳидоят ва мавъиза қилиб бердик...»

Ха, илохий китоблардаги ҳидоятдан манфаат топиш учун тақволи бўлиш керак. Бу китоблардаги ҳидоят ва нурнинг фойдаси тақвоси борларга тегади. Тақводан холи, ғафлат босган қалбларга эса бу нур ва ҳидоят кириб бормайди. Аллоҳ нозил қилган китобда ҳидоят мавжудлиги аниқ, нур мавжудлиги аниқ, энди ўша ҳидоят ва нурдан манфаат топиш учун очиқ – ҳассос қалб керак, таъсирчан қалб керак. Моғор босиб, тошга, кесакка айланган қалб керак эмас.

يَحْكُمْ لَمْ وَمَنْ فِيهِ اللَّهُ أَنْزَلَ بِمَا إِلَّا نَجِيلَ أَهْلُ وَلِيَحْكُمُ

الْفَسِقُوتُ هُمْ فَأُولَئِكَ اللَّهُ أَنْزَلَ بِمَا

٤٧

«Инжил аҳли унда Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритсинлар. Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар фосиқлардир» (Моида сураси, 47-оят).

Демак, Инжилга эътиқод қилган насоролар ҳам унда Аллоҳ нозил қилган ҳукмлар остида, ўша ҳукмларни жорий қилган ҳолда яшамоқлари керак бўлган. Аллоҳ нозил этган нарса ила ҳукм юритиш умумий ҳол бўлган. Таврот аҳли ундаги ҳукмлар остида, Инжил аҳли ҳам ундаги ҳукмлар остида яшамоқлари матлуб бўлган. Куръон тушиб бўлганидан кейин эса ҳамма бараварига Қуръоннинг аҳкомлари остида яشاши вожибга айланган.

Аллоҳ таолонинг талаби шу:

«Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар фосиқлардир».

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди